

Reduksjon i el-avgiften

I Norge betales det avgift på elektrisk kraft. Det har vært argumentert for å redusere elavgiften i kuldeperioder med ekstraordinært høy strømpris for å redusere ulempene for befolkningen. Drøft fordeler og ulemper ved en slik politikk.

Kort om det norske el-markedet:

Spesielle trekk:

Norske husholdninger skiller seg fra husholdninger i de fleste andre land ved at en stor andel bruker bare elektrisitet til oppvarming av rom og vann.

- NOU(2006:18), s. 134: Halvparten av nybygde bolighus i Norge har bare elektrisk oppvarming (omkring 2006). 25 prosent for næringsbygg.
- NOU(2012:9), s. 150: 78 prosent av energibruken i norske husholdninger elektrisitet, mens
- andelen bare er 50 prosent i Sverige, 35 prosent i Finland og 20 prosent i Danmark

Norske husholdninger bruker ikke så mye mer energi per hushold enn gjennomsnittet i OECD, men har en mye større andel av energiforbruket i form av el-kraft. Norge er blant de land som har lavest el-priser.

Avgifter:

- Husholdninger (og noen andre kundegrupper) betaler en elavgift til staten på 12,39 øre per kWh. Utgjør 15-25 prosent av kWh-prisen
- Industrien betaler lav eller ingen avgift (fra 0 til 0,45 øre per kWh) for strøm til produksjonsprosesser.

Sammenheng mellom el-bruk og inntekt: Forbruket stiger med inntekt, men andelen av inntekt brukt på el synker med inntekt.

Substitusjonsmuligheter i forbruket: Holmøy (2005) beregner den direkte pris-elasticiteten for el-kraft i Norge til å være -0.31. Den er imidlertid langt lavere for norske husholdninger, ca -0,13.

Holmøy: <http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/DP/dp426.pdf>

Tilbudssiden (Kraftselskapene)

Konkurranse i kraftmarkedet

Fremdeles relativt lukket marked – men mer åpent etter hvert ?

Myndighetene:

- Hva er begrunnelsen for el-avgiften? Miljøhensyn eller provenyehensyn?
- Hvilke andre virkemidler finnes?
- Hva er de administrative kostnadene ved politikkomlegging?

Data vi skulle hatt men mangler:

- Betydning av el-kraft for ulike grupper: Andel av inntekt som brukes på strøm.
- Priselastisiteten for ulike grupper av husholdninger? (Rike vs. Fattige)
- Substitusjonsmuligheter på lenger sikt?

Tolkning av oppgaven:

- Hva er formålet med avgiften slik den er i dag?
- Hva menes med «ulempene for befolkningen»?
- Hvordan skal vi modellere markedet for å finne virkningene av en avgiftsreduksjon?

Formålet med avgiften:

- Trekke inn skatt (rydde rom for offentlig etterspørsel)?
- Korrigere for eksterne virkninger eller annen markedssvikt?
- Dårlig begrunnelse: mer strøm til videreforedling i industrien?

Hva menes med å « redusere ulempene for befolkningen»?

Noen mulige tolkninger: (i) Kompensere husholdningene for økte utgifter til strøm. (ii) Kompensere de med lav inntekt (iii) Sørge for at husholdningene kan holde uendret innnetemperatur. (iv) Kompensere «alle», dvs. også industrien.

Hvordan skal vi modellere markedet?

- Kort sikt, lukket økonomi, partiell analyse
- Starter med å se på hele etterspørselen samlet.
- Stigende tilbudskurve, fallende etterspørselskurve
- Kulde gir skift i etterspørsel – men kanskje ikke i tilbud?
- Avgiften til husholdningene gir skift i etterspørselen?
- «Default»: Antar at vi har tatt hensyn til skiftet pga kulde og avgifter. Da blir en avgiftsreduksjon på for eksempel 10 øre kwh det samme som en subsidie på 10 øre kwh.

Da kan vi analysere avgiftsreduksjonen som en subsidie: Hva skjer i markedet når vi gir kjøperne en subsidie på s kroner for hver enhet?

→ Tegn figur !